

δείγματα τῆς θείας γραφῆς εὐμορφώτατα, ὅπου ἐκατηνύγετον πᾶσα φυγὴ ἀνθρώπου· ὅπου τινὰς ἄλλος σοφώτατος τοῦ καιροῦ ἐκείνου δὲν ἔσωσεν αὐτὸν εἰς τὰς χάριτας· τόσος γὰρ μέγας ἦτον εἰς τὴν θεολογίαν, ὅτι τὸ ὄνομά του καὶ ἡ εὐχὴ του ἀκούσθη εἰς τὸν σουλτάνου καὶ ἐν τῷ ἅμα ἔστειλε πρὸς αὐτὸν ὅπως νὰ τοῦ γράψῃ τὴν ἐξήγησιν τοῦ ἀγίου συμβόλου τῆς πίστεως ἡμῶν· λοιπὸν ὁ πατριάρχης ἔκαμε τὴν ἐξήγησιν, καὶ ἔγραψεν αὐτὴν θεολογικὰ καὶ τεχνικὰ ὡς σοφώτατος ὅπου ἦτον, καὶ τὴν ἀπέστειλε τοῦ σουλτάνου, καὶ ὡς τὴν ἔλαβεν, ἐχάρη πολλά (1) ».

Ὁ Μάξιμος πατριαρχεύσας ἐπὶ ἐξ ἔτη (1482—88) παρέδωκε τῷ Κυρίῳ τὸ πνεῦμα, διαδεχθεὶς ὑπὸ Νήφωνος τοῦ Πελοποννησίου.

Συνέγραψεν ἐκτὸς τῆς Ἑρμηνείας τοῦ Συμβόλου, καὶ,

—Κατὰ τοῦ Πληθωνικοῦ συγγράμματος.

—Περὶ Μάρκου Ἐφέσου, Φλωρεντινῆς συνόδου, Γεμιστοῦ ἢ Βησσαρίωνος (2).

Νήφων ὁ Πελοποννήσιος.

Γεννηθεὶς ἐν Πελοποννήσῳ ἐξ εὐγενῶν, καὶ τὴν μοναχικὴν ποθήσας πολιτείαν μετέβη εἰς Ἀθήνας καὶ ἐκουρεύθη μοναχὸς ἐν τῇ μονῇ τοῦ Ἁγίου Διονυσίου· χειροτονήσας ἱερεὺς ἐν τῇ μονῇ τοῦ Παντοκράτορος ἀπεσύρθη ὕστερον εἰς Βατοπαῖδιον. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ μητροπολίτου Θεσσαλονίκης, οἱ κάτοικοι ἀποστείλαντες πρεσβείαν προσέφερον τὸ ἀξίωμα εἰς τὸν Νήφωνα, τοῦ ὁποίου ἡ ἀρετὴ καὶ ἡ σοφία περιλάλητος εἶχε καταστῆ. Ἐνδίδων εἰς τὰς θερμὰς τῶν Θεσσαλονικέων παρακλήσεις ἐχειροτονήθη μετροπολίτης· ἐν δ' ἔτει 1498 ἐκδημήσαντος πρὸς Κύριον Μαξίμου Β' συνοδικῶς ἐψηφίσθη οἰκουμενικὸς πατριάρχης ὁ Νήφων.

Εἰς τὴν ὑφίστην τῆς ὀρθοδοξίας περιωπὴν ἀνελθὼν ἐπέδωκε μετὰ ζήλου εἰς διόρθωσιν τῶν κακῶς κειμένων κηρύττων ἐπ' ἐκκλησίας προτεκάλει τὸ χριστεπώνυμον ποιῆμιον εἰς θεοσέβειαν, ἐλέγχων ἅμα καὶ τὰς καταχρήσεις τῶν κληρικῶν. Διαβληθεὶς ὑπὸ τοῦ ἐξωμότη Ἀμιρούτζη, διὰ θεσπίσματος τοῦ σουλτάνου Βαϊζίτου Β' ἐξώσθη τοῦ θρόνου καὶ ἐξωρίσθη εἰς τι νησίδιον τοῦ Εὐζείνου Πόντου ἀντι-

(1) Πατριαρχικὴ ἱστορία σελ. 116—7.

(2) Fabricii, Bibliotheca Graeca XI, 669. Ὁ Φαβρίκιος συγγράμῳ τὸν Μαξίμου Μανουὴλ Ὀλοβόλφ ἀγκάσσαντι ἐπὶ Μιχαὴλ Παλαιολόγου, καὶ Μανουὴλ Κοριθίου, περὶ οὗ ἐν τοῖς ἐπομένοις καταριθμῆται ἐπ' ὀνόματι τοῦ δευτέρου τὰ πνεύματα καὶ τῶν τριῶν.